

■ Avertisment ECFR: Eșecul partidelor de centru hrănește ascensiunea noii drepte **PAGINA 3**

■ Justiția ca armă politică: apelul pro-Trump care zdruncină independența DOJ **PAGINA 3**

■ Alexandru Nazare: Impact bugetar de 2,2 miliarde lei în anul curent pentru relansarea economică **PAGINA 8**

■ Cushman & Wakefield Echinox: Record de logistică și de spații industriale închiriate în România, în 2025 **PAGINA 8**

■ Tensiuni în educație: 75% dintre angajați sunt gata de grevă **PAGINA 11**

■ Studiu: Patru din zece cazuri de cancer, legate de factori prevenibili **PAGINA 11**

■ Fumul incendiilor de pădure a provocat peste 24.000 de decese anual în SUA **PAGINA 11**

GRAM AUR = 678,2085 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,5565 RON

EURO = 5,0945 RON

DOLAR = 4,3209 RON

Inteligența artificială împinge infrastructura digitală dincolo de Pământ

Giganții industriei noilor tehnologii analizează tot mai serios posibilitatea miștării centrelor de date în spațiu, o idee care, până de curând, părea de sprinsă din literatura science-fiction. Miza este uriașă: acces continuu la energie solară, eliminarea costurilor și constrângerilor de pe Terra și susținerea dezvoltării explozive a inteligenței artificiale (AI), extrem de avidă de resurse energetice, relatează AFP. Interesul pentru această direcție s-a intensificat după ce Elon Musk a decis absorbția companiei sale de inteligență artificială, xAI, în cadrul grupului aerospațial SpaceX, alimentând speculațiile privind o integrare directă între AI și infrastructura spațială.

Cine sunt actorii care împing datele în cosmos

Nu se vorbește doar despre o ambiție singulară. Peste zece start-up-uri, alături de mari jucători din domeniul aerospațial și tehnologic, sunt implicate deja în teze și planuri concrete pentru dezvoltarea unor centre de date orbitale. Elon Musk a sugerat încă din noiembrie 2025 că SpaceX ar putea deveni vectorul principal pentru lansarea unor sfere de infrastructură. În paralel, Tesla, compania sa din domeniul vehiculelor electrice, își extinde activitatea în zona roboților omanoză, care, în vizuina unor tehnologii, ar putea asigura mentenanța centrelor de date aflate pe orbită. La rândul său, start-up-ul american Starcloud a plasat la finalul lui 2025 un satelit experimental, de dimensiunea unui frigider, echipat cu procesoare grafice (GPU) Nvidia, marcând ceea ce compania a numit „începutul erii cosmice ale mini-centrelor de date”.

Google, Amazon și rețelele viitorului

Marii grupuri nu lipsesc din această cursă. Google a anunțat în toamna lui 2025 proiectul Suncatcher, care prevede lansarea unor sateliți de testare la începutul anului 2027, cu scopul dezvoltării unor centre de date spațiale alimentate exclusiv cu energie solară. În paralel, Bliue Origin, compania fondată de Jeff Bezos, promovează proiectul TerraWave, o rețea de comunica-

ții de mare viteză amplasată în spațiu, menită să permită transferul wireless global al datelor între centrele de date terestre.

Principalul avantaj al spațiului este accesul aproape permanent la lumina solară. Sateliții pot fi plasați pe orbite care evită umbra Pământului, oferind o sursă constantă de energie și eliminând necesitatea surselor clasice de răcire, extrem de costisitoare pe Terra.

În plus, mutarea centrelor de date în spațiu ar elimina problemele legate de achiziția terenurilor, reglementările locale și opoziția comunităților, tot mai vocală în Statele Unite, unde aceste facilități sunt criticate pentru consumul masiv de energie și impactul asupra prețurilor la electricitate. Susținătorii proiectelor susțin că, după amortizarea poluării generate de lansări, centrele de date orbitale ar putea deveni mai puțin nocive pentru mediu decât infrastructura terestră.

Costuri, greutăți și limite tehnologice

Până recent, costul lansărilor era principalul obstacol. Însă Starship, megacamionul reutilizabil dezvoltat de SpaceX, promite să reducă semnificativ costurile de transport.

Totuși, scepticismul persistă. „Dacă ai văzut o fermă de servere recent, ele sunt grele”, a avertizat Matt Garman, directorul general al Amazon Web Services (AWS). În cadrul conferinței Cisco AI, acesta a pus sub semnul întrebării capacitatea actuală de a lansa un număr suficient de sateliți pentru a susține o infrastructură globală: „Suntem încă departe de așa ceva”. La acestea se adaugă provocările tehnice majore: rezistența echipamentelor la radiații și temperaturi extreme, riscul coliziunilor cu deșeurile spațiale și costurile ridicate ale reparațiilor, fie ele realizate de oameni sau roboți.

Pentru unii experți, cheia rămâne evoluția inteligenței artificiale. „Dacă AI nu crește exponențial, spațiul nu va avea sens în viitorul mediu”, a explicat Philip Metzger, profesor de fizică la Universitatea din Florida și fost cercetător NASA, într-un mesaj publicat pe platforma X.

OCTAVIAN DAN

Ziarul BURSA pregătește Suplimentul

TEORIA DOBÂNZII

O analiză structurală a datoriei, capitalului și fragmentării globale de Florian Goldstein (MAKE)

Dobânda unică europeană a murit. BCE îi cântă prohodul

FLORIAN GOLDSTEIN

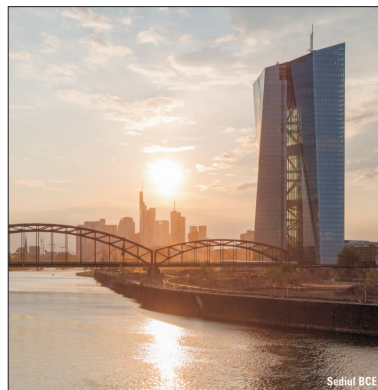
Dobânda unică și-a dat duhul. Banca Centrală Europeană este forțată să-i cânte prohodul public.

Nu spune direct, nu o proclamă și nu o susține politic, dar o recunoaște în limbajul atent al Raportului privind măsurile de stabilizare financiară generate de fragmentarea geoeconomică, publicat la 1 ianuarie 2026, o dată care devine simbol pentru depășirea unei ere.

Documentul exprimă sfârșitul ideii care a susținut ordinea financiară europeană în ultimele două decenii: că există un preț unic al capitalului într-o uniune monetară profund integrată.

În lumea care se retrage, dobânda nu mai converge. Se fragmentează.

Modelul vechi pornea de la un mecanic simplu. Globalizarea financiară profundă crea un bazin comun de lichiditate, în care capitalul se mișca rapid, iar diferențele locale de risc erau absorbite de ansamblu.

Sediul BCE

Politică monetară a BCE funcționa ca un metronom central: o singură rată-cheie, o singură curbă de randament dominantă, o transmisie relativ uniformă către state, bănci și companii.

Această arhitectură presupunea, implicit, că riscurile sunt comparabile și că șocurile pot fi absorbite colectiv

de investitori, prin piețe financiare integrate.

Raportul BCE constată, însă, că această lume nu mai există.

Fragmentarea geoeconomică nu este prezentată ca un accident temporar sau ca o deviație ciclică, ci ca o stare emergentă.

Investitorii nu mai cumpără „riscul zonei euro”, ci aleg selectiv: Germania nu mai este Italia, iar Europa de Est nu mai este tratată ca extensie pasivă a centrului.

În practică, acest lucru înseamnă că investitorii nu mai tratează datoria statelor din zona euro ca fiind comparabilă.

Obligațiunile germane nu mai sunt percepute ca echivalent funcțional cu cele italiene sau est-europene, chiar dacă sunt toate denumite în euro. Diferențele de risc nu mai sunt absorbite de piață, ci se reflectă direct în costul de finanțare.

Capitalul circula mai greu între țări, este mai atent la granițe și mai sensibil la contextul politic.

Banii se duc acolo unde statul pare mai stabil și mai previzibil, chiar dacă randamentul este mai mic. Lichiditatea nu mai curge liber, ci se retrage în zonele considerate sigure.

Această schimbare are un efect imediat: acceș deciziei de politică monetară a Băncii Centrale Europene produce rezultate diferite.

O rată a dobânzii care este adecvată pentru o economie stabilă poate fi insuficientă pentru una aflată sub presiune inflaționistă sau, dimpotrivă, excesiv de restrictivă pentru o economie fragilă.

(continuare în pagina 12)

Haverford Trust: Aurul și argintul nu sunt investiții, ci pariuri speculative

Rădăcinile fulminante ale aurului și argintului, urmat de prăbușirea bruscă recentă, ilustrează faptul că tranzacțiile cu metale prime sunt, în bună măsură,

pariuri speculative, consideră Hank Smith, care, în calitate de director de investiții la Haverford Trust, are sub supraveghere active în valoare de peste 15 miliarde de dolari, scrie Busi-

ness Insider.

Aurul are o creștere de 70% în ultimul an, chiar și după prăbușirea de 12% de vineri trecută, în vreme ce argintul are un avans de 160% în ultime-

le două săptămâni, în pofida colapsului recent de 30%.

ANDREI IACOMI

(continuare în pagina 12)

TradeVille: Ianuarie 2026 - mișcări ample pe piețele globale

Ianuarie 2026 a adus mișcări ample pe piețele globale, marcate de un mix tensionat de riscuri geopolitice, volatilitate accentuată și rezultate financiare solide. Bursele americane și europene au atins noi maxime istorice, susținute de sezo-

nal de raportări și de dinamica economică încă rezilientă, în timp ce Asia a surprins pozitiv prin revenirea puternică a industriei și performanțe bursiere solide.

Pe piețele de active, aurul a dominat atenția investitorilor prin un rap-

ort spectaculos urmat de o corecție abruptă, petrolul a rămas susținut de riscuri geopolitice, dar limitat de așteptările de surplus, iar Bitcoin a traversat cea mai dificilă lună din ultimii ani, pe fondul îndăpșirii sentimentului de risc, potrivit unui raport elab-

orat de Departamentul de Analiză al TradeVille (https://tradeville.ro/?utm_source=bursar&utm_medium=media&utm_campaign=trivici).

F.A.

(continuare în pagina 9)

Raportul americanilor Lectura românilor și Viitorul de tinichea al democrației

Ce zic americanii? Zece ani de la Europa și mai ales de la secolajul în vîrful căpiței la Bruxelles sunt niște criminali, trădători, impostori, cine Herde Taugenicht! "O turmă de neisprăviți" și v-am spus-o dinadins mai întâi în germană, nu pentru că nu ni merem cuvintele în sfînta Limbă Română, și nici ca să fac pe nebulul, ci pentru că în vizu-

CORNELIU CODITA

nea americanilor la putere azi și a celor ce fac politica mare la Washington de vreo trei decenii jumătate, Germania este "măruț putred" din cauza Europei. O spune toată administrația Trump, cu gura mare, și cînd are și cînd nu are prietelul, spus-o din cînd în cînd și Biden, a șoptit-o pe la colțuri, nu o dată, și Obama. De ce?

(continuare în pagina 4)